

UPUTSTVO

o postupku obrade zahtjeva za povrat isplaćene naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad

I.

(Uvodne odredbe)

Ovim uputstvom utvrđuje se postupak obrade zahtjeva za povrat isplaćene naknade plaće za osiguranika koji je privremeno spriječen za rad zbog bolesti ili povrede ukoliko je privremena spriječenost za rad utvrđena pod uslovima i na način utvrđen Zakonom o zdravstvenom osiguranju - u daljem tekstu: Zakon), Pravilnikom o postupku i kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, povrede ili drugih okolnosti ("Službene novine FBiH" broj: 66/12) i Pravilnikom o naknadama plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (dalje: Pravilnik).

II.

(Obračun i isplata naknade plaće)

(1) Obračun i isplatu naknade plaće za osiguranika od prvog dana privremene spriječenosti za rad pa sve dok ta privremena spriječenost za rad traje, vrši poslodavac (pravno ili fizičko lice - obveznik obračuna i isplate doprinosa) kod kojeg je osiguranik zaposlen.

(2) Izuzetno, obračun i isplatu naknade plaće, kada ona pada na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja vrši Zavod:

- za osiguranika koji je privremeno spriječen za rad zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti u slučaju stecajnog postupka kod pravnog ili fizičkog lica kod koga je osiguranik zaposlen;

- osiguraniku koji je uložio prigovor Zavodu zbog toga što mu pravno odnosno fizičko lice kod kojeg je zaposlen nije utvrdilo naknadu plaće na način, u visini i u rokovima utvrđenim u Zakonu i ovom pravilniku, s tim da je pravno odnosno fizičko lice dužno vratiti isplaćenu naknadu Zavodu u roku od 30 dana od prijema zahtjeva za povrat.

(3) Na postupak za isplatu naknade plaće u slučajevima iz tačke 2. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog uputstva.

III.

(Podnositelac zahtjeva)

Zahtjev za povrat isplaćene naknade plaće za osiguranika koji je privremeno spriječen za rad zbog bolesti ili povrede (dalje: Zahtjev) podnosi obveznik obračuna i uplate doprinosa/isplatilac naknade plaće (dalje: podnositelac) posebno za svaki mjesec za koji se traži povrat.

IV.

(Zahtjev i prilozi uz Zahtjev)

(1) Uz ovjereni i potpisani Zahtjev u kome je precizirano za koji se mjesec traži povrat sa tačnim nazivom i adresom podnositelca zahtjeva, ukupnim iznosom koji se traži (posebno razvrstan na neto iznos te doprinose PIO/MIO, zdravstveno osiguranje i doprinos za nezaposlene), brojem žiro računa na koji će se sredstva refundirati, imenom i prezimenom kontakt lice i brojem telefona, podnositelac je obavezan priložiti sljedeće:

- 1) Obrazac - Izvještaj o privremenoj spriječenosti za rad (doznački) koji je u cijelosti popunjeno, potpisano i ovjeren pečatom od strane ovlaštenih lica (izabranog ljekara i poslodavca), sa obaveznim potpisom primaoca naknade i brojem lične karte;

- 2) Obrazac AS 1- Obavještenje o nastanku privremene spriječenosti za rad;

- 3) Nalaz, ocjenu i mišljenje Prvostepene ljekarske komisije nadležnog doma zdravlja;

- 4) Nalaz, ocjenu i mišljenje Drugostepene ljekarske komisije Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona ukoliko je osiguranik koji je privremeno spriječen za rad upućen od strane ovlaštenog lica (porodični doktor, poslodavac ili kontrolor Zavoda);

5) Potvrdu izdatu od strane Federalnog zavoda za PIO/MIO kao dokaz da je osiguranik podnio zahtjev za ocjenu radne sposobnosti, odnosno ocjenu invalidnosti (ukoliko se radi o osiguraniku koji čeka poziv na ocjenu);

6) Nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo ukoliko se osiguranik nalazi na bolovanju duže od 12. odnosno 14 mjeseci,

7) Dokaz da se privremeno ne obavlja samostalna djelatnost za vrijeme privremene spriječenosti za rad – Pismena izjava podnosioca zahtjeva o toj činjenici (za fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, koji nema drugih zaposlenih niti prijavljenih osiguranika) (u daljem tekstu: samostalni djelatnik),

8) Obrazac –Potvrda ZR-PL, original se popunjava i dostavlja za osiguranika za kojeg se prvi put podnosi zahtjev za povrat isplaćene naknade plaće. Navedeni obrazac mora biti popunjeno i potpisano od strane ovlaštenog lica i ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva;

Kao dokaz podataka navedenih u Obrascu ZR-PL obavezno priložiti platnu listu za osiguranika (potpisano od strane osiguranika) za koga se podnosi zahtjev i to za mjesec koji prethodi mjesecu u kome je nastupila privremena spriječenost za rad i platne liste sa datumom isplate i potpisom osiguranika i ovlaštenog lica podnosioca zahtjeva, za šest mjeseci prije nastupanja mjeseca koji prethodi mjesecu kada je nastupila privremena spriječenost za rad.

Izuzetno ukoliko je isplatalac plaće budžet - dokaz nadležnog budžeta (općina, grad, kanton, entitet, BD BiH, država BiH) o uplaćenim doprinosima na isplaćene plaće za šest mjeseci prije nastupanja mjeseca koji prethodi mjesecu kada je nastupila privremena spriječenost za rad.

9) Obrazac EZ-6 – Spisak isplaćenih naknada plaća, original u dva primjerka, popunjene sve kolone, potpisano od strane ovlaštenog lica i ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva;

U slučaju da se traži povrat naknada plaća za više mjeseci, Obrazac EZ-6 popunjava se za svaki mjesec pojedinačno. U slučaju da se povrat traži za više osiguranih lica koji su u jednom mjesecu bili privremeno spriječeni za rad, na jednom Obrascu EZ-6 popunjavaju se podaci o svim osiguranicima koji su privremeno spriječeni za rad za taj mjesec;

Uz Obrazac EZ-6 potrebno je priložiti dokaz o isplati naknade plaće osiguranom licu za koga se podnosi zahtjev (platna lista) sa datumom isplate i potpisom ovlaštenog lica podnosioca zahtjeva za svaki mjesec privremene spriječenosti za rad;

10) Dokaz o izmirenim obavezama po osnovu doprinosa (PIO/MIO, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti);

Činjenica da li podnositelac zahtjeva za povrat ima dosjelih a neuplaćenih doprinosa za obavezna osiguranja (PIO/MIO, zdravstveno osiguranje i nezaposlenost), dokazuje se uvjerenjem nadležne Poreske uprave za period od 01.01.2011. godine pa nadalje koju prilaže podnositelac a za period prije 01.01.2011. godine Poslovnicu provjerava kod ovlaštenih lica u Zavodu.

11) Specifikacija isplaćenih plaća ovjerenja od strane nadležne Porezne uprave za mjesec za koji se traži povrat isplaćene naknade plaće;

12) Izvod iz banke potpisano i ovjeren od strane ovlaštenog lica podnosioca zahtjeva za mjesec za koji se traži povrat isplaćene naknade plaće odnosno dokaz nadležnog budžeta (općina, grad, kanton, entitet, BD BiH, država BiH) o uplaćenim doprinosima na isplaćene naknade plaće za mjesec za koji se traži povrat;

(2) Obrasci Evidencijski list - ZR-PL i EZ-6 se mogu preuzeti na web stranici Zavoda (www.zzotk.ba).

(3) Zahtjev se podnosi u Poslovnicu zdravstvenog osiguranja nadležnu prema mjestu prebivališta osiguranika (dalje: Poslovница).

V.

(Obrada zahtjeva)

(1) Obradu zahtjeva vrši Poslovница, a povrat isplaćene naknade vrši Zavod uplatom sredstava na račun podnosioca zahtjeva priložen uz zahtjev.

(2) Rok za obradu i povrat ne može biti duži od 45 dana od dana kompletiranja dokumentacije uz zahtjev.

(3) Nakon što zaprimi zahtjev referent u Poslovniči provjerava da li je uz zahtjev dostavljena dokumentacija utvrđena u članu IV. ovog uputstva.

(4) Ukoliko se utvrdi da uz zahtjev nije priložena dokumentacija iz člana IV. ovog uputstva, pismenim putem uz povratnicu obavještava se Podnosioca Zahtjeva s pozivom da dopuni dokumentaciju/izvrši ispravku dokumentacije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja.

(5) Ako podnosič zahtjeva ne dostavi potrebnu dokumentaciju/ne izvrši ispravku dokumentacije u ostavljenom roku, ponovno mu se dostavlja pismena urgencija i ostavlja dodatni rok od 7 dana.

(6) Ukoliko i u ostavljenom roku Podnosič ne dostavi potrebnu dokumentaciju/ne izvrši ispravku dokumentacije u cijelosti ili djelimično, obavještava se o razlozima ne odobravanja sredstava u cijeli/djelimično, te mu se vraća cijekupna dokumentacija, odnosno ako je osporen dio zahtjeva vraća se samo dokumentacija koja se odnosi na osporeni dio. Dokumentacija se dostavlja sa povratnicom.

(7) Zahtjev se može priznati u cijelosti, djelimično ili osporiti u cijelosti.

(8) Zahtjev se priznaje djelimično ili osporava u cijelosti ukoliko obračun i isplata naknade plaće nije izvršena u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

(9) Podnosič Zahtjeva se o činjenicama iz tačaka 7. i 8. obavještava pismenim aktom.

(10) Pismeni akt iz tačke 9. ovog člana, kojeg izrađuje Poslovniči, mora sadržavati obrazloženje.

VI.

(Rješavanje po zahtjevu osiguranika)

Kada postoji zahtjev osiguranika koji nije zadovoljan isplaćenom naknadom plaće, poslovniča zdravstvenog osiguranja je obavezna, u prvom stepenu, voditi upravni postupak u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku ("Službene novine FBiH" br. 2/98 i 48/99) i donijeti Rješenje.

VII.

(Visina naknade plaće za vrijeme privremene sprječenosti za rad)

(1) Naknada plaće obračunava se u visini od 80% od osnovice u slučajevima privremene sprječenosti za rad kada ta naknada tereti sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja.

(2) Izuzetno, a u skladu sa članom 47. Zakona naknada plaće iznosi 100% od osnovice za naknadu, i to:

- za vrijeme privremene sprječenosti za rad zbog bolesti i komplikacija prouzrokovanih trudnoćom i porodajem;
- za vrijeme privremene sprječenosti za rad zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osobe.

VIII.

(Utvrđivanje visine iznosa naknade plaće za povrat)

(1) Za povrat isplaćene naknade plaće, ukoliko je ista obračunata i isplaćena u skladu sa Zakonom i Pravilnikom priznaje se:

- iznos neto naknade koja je obračunata u skladu sa Zakonom i Pravilnikom;
- iznos obračunatih i uplaćenih doprinosa za obavezna osiguranja na iznos priznate naknade plaće za vrijeme privremene sprječenosti za rad koja se obračunavaju i isplaćuju iz osnovice.

(2) Povrat isplaćene naknade plaće vrši se pod uslovom da je podnosič zahtjeva izvršio isplatu neto naknade osiguraniku i da nema dospjelih, a neuplaćenih doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaključno sa mjesecom za koji traži povrat isplaćene naknade plaće što se dokazuje dokumentacijom iz člana IV. tačke 10., 11. i 12.

IX.

(Postupak utvrđivanja osnovice za povrat naknade plaće)

(1) U postupku po podnesenom zahtjevu za povrat naknade plaće neophodno je provjeriti da li podnosič zahtjeva ispunjava

uslove propisane Uredbom o uslovima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti ("Službene novine FBiH" br. 15/98 i 5/99), te na osnovu utvrđenih činjenica donijeti rješenje i odbiti zahtjev u cijelosti ukoliko podnosič ne ispunjava uslove utvrđene navedenom Uredbom.

(2) Iz podnesenog zahtjeva, za svakog osiguranika, se mora provjeriti osnovica za naknadu plaće.

a) Osnovicu za naknadu plaće koju isplaćuje poslodavac (pravno lice) čini bruto plaća isplaćena osiguraniku za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila privremena sprječenost za rad, umanjena za zakonom propisane doprinose iz osnovice.

Pod plaćom se podrazumijeva svako novčano i drugo primanje, bez obzira na oblik isplate, oporeziv prema propisima o porezu na dohodak, koji je na osnovu radnog odnosa poslodavac isplatio ili je bio dužan isplatiti zaposleniku prema odredbama Zakona o radu, kolektivnom ugovoru i drugim propisima iz oblasti rada, a sastoji se od doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje zaposleniku sa tog osnova.

b) Osnovica za povrat naknade, za osiguranika koji je istovremeno i obveznik uplate doprinosa (samostalni djelatnik) je osnovica na koju je obračunavao i uplaćivao doprinos za obavezna osiguranja, umanjena za zakonom propisane doprinose iz osnovice.

Za navedene obveznike (samostalne djelatnike) koji dohodak utvrđuju u skladu sa članom 12. stavovi 1.2. 3. i 5. Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11) i članom 6. tačka 10. Zakona o doprinosima („Službene novine FBiH“ br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08), neophodno je utvrditi da li obveznici primjenjuju osnovice propisane navedenim zakonom koje se objavljaju u "Službenim novinama FBiH", a koje su važile u momentu obračuna i isplate naknade plaće za koju se traži povrat.

c) Za obveznika koji je u radnom odnosu sa poslodavcem – rezidentom Federacije, a koji je upućen na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, kao i za obveznika zaposlenog u inostranstvu kod inostranog poslodavca, osnovicu za naknadu plaće čini osnovica utvrđena u članu 7. Zakona o doprinosima.

(3) Osnovicu za obračun naknade plaće za vrijeme privremene sprječenosti za rad čine sve isplate koje su oporezive u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11).

(4) U slučaju kada osiguranik nije ostvario plaću:

a) u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila privremena sprječenost za rad, naknada plaće utvrđuje se u iznosu od 80% od osnovice koju čini prosječna isplaćena plaća na nivou kantona za odgovarajući mjesec.

b) kada je osiguranik u prethodnom mjesecu primao naknadu plaće za vrijeme privremene sprječenosti za rad (kada nema prekida bolovanja, odnosno kada je nova privremena sprječenost nastupila isti dan kada je prethodna prestala / zaključeno prethodno bolovanje po drugoj dijagnozi) ili kada je po isteku porodiljskog odsustva isti dan nastupila privremena sprječenost za rad, za osnovicu se uzima plaća isplaćena u mjesecu koji je prethodio privremenoj sprječenosti za rad uopće, odnosno plaća isplaćena u mjesecu koji je prethodio porodiljskom odsustvu.

X.

(Najviši iznos naknade plaće koji se priznaje na teret sredstava Zavoda)

(1) Najviši iznos naknade plaće (počev od 43 dana) koji se priznaje na teret sredstava Zavoda ne može biti viši od 80% osnovice koju čini prosjek iznosa isplaćenih plaća osiguranika na koju je obračunavan i uplaćivan doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje u posljednjih 6 mjeseci prije nastupanja privremene sprječenosti za rad, ne uzimajući u obzir mjesec koji prethodi mjesecu u kome je nastupila privremena sprječenost za rad osiguranika, a za osiguranika koji nije ostvario plaće u posljednjih 6 mjeseci prije nastupanja privremene sprječenosti za rad, najviši iznos naknade plaće, ne može biti veći od 80% od osnovice koju čini prosječna isplaćena plaća na nivou kantona za odgovarajući mjesec.

(2) U obračun naknade plaće iz stava 1. ovog člana ulaze svi efektivni sati, uključujući i dane kada je osiguranik bio privremeno spriječen za rad za koje je u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima ("Službene novine FBiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08) utvrđena osnovica za plaćanje doprinos-a.

(3) Najviši iznos naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad zbog bolesti i komplikacija prouzrokovanih trudnoćom i porodajem i za vrijeme privremene spriječenosti za rad zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist drugog lica, ne može biti viši od 100% osnovice koju čini prosjek iznosa isplaćenih plaća osiguranika na koju je obračunavan i uplaćivan doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje u posljednjih 6 mjeseci prije nastupanja privremene spriječenosti za rad, ne uzimajući u obzir mjesec koji prethodi mjesecu u kome je nastupila privremena spriječenost za rad osiguranika.

(4) Najviši iznos naknade plaće za osiguranika koji je upućen od strane izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite na ocjenu preostale radne sposobnosti, od momenta upućivanja nadležnom organu penzijskog i invalidskog osiguranja do donošenja nalaza i mišljenja o preostaloj radnoj sposobnosti, utvrđuje se u iznosu najniže plaće koja se isplaćuje u Federaciji BiH.

(5) Ukoliko je nadležni organ donio odluku "Ilijecenje nije završeno" najviši iznos naknade se obračunava u iznosu najniže plaće koja se isplaćuje u Federaciji BiH sve do donošenja nalaza i mišljenja o preostaloj radnoj sposobnosti.

(6) Kada osiguranik čeka pravosnažno rješenje o utvrđivanju invalidnosti od nadležnog Zavoda za PIO/MIO, naknada koja se isplaćuje ne može biti viša od iznosa najniže penzije koja se isplaćuje na području FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Zavoda za statistiku.

XI.

(Najniži iznos naknade plaće koji se priznaje na teret sredstava Zavoda)

(1) Najniži iznos naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ne može biti niži od iznosa najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH ("Službene novine FBiH" br. 54/05 i 62/08) izuzev u slučajevima utvrđenim Pravilnikom.

(2) Ukoliko podnositelj zahtjeva isplaćuje plaću nižu od najniže plaće iz stava 1. ovog člana i za taj iznos traži povrat, Zavod će mu izvršiti refundaciju samo iznosa koji je podnositelj naveo u svom zahtjevu.

XII.

(Akt kojim se vrši/osporava povrat isplaćene naknade plaće)

(1) Nakon provedenog postupka utvrđenog ovim uputstvom za obradu i kompletiranje dokumentacije, Poslovnicu je obavezna pismenim aktom kojim se vrši/osporava povrat isplaćene naknade plaće, obavijestiti podnositelja.

(2) U aktu iz tačke 1. ovog člana obavezno moraju biti navedena imena i prezimena svih osiguranika za koje je podnesen Zahtjev.

(3) Akt kojim se vrši/osporava povrat isplaćene naknade plaće se prije nego što se dostavi podnositelju, dostavlja Odjeljenju za računovodstvene poslove na provjeru i dalje postupanje.

(4) Odjeljenje za računovodstvene poslove pismeno obavještava Poslovnicu o nalazima provjere i ukoliko nema primjedbi na obračun Poslovnicu dostavlja akt iz tačke 1. ovog člana podnositelju.

XIII.

(Isplata odobrenog povrata)

(1) Povrat isplaćene naknade plaće vrši Zavod uplatom sredstava na račun podnositelja zahtjeva.

(2) O aktima kojima se vrši ili osporava povrat isplaćene naknade plaće vode se odgovarajuće evidencije u Poslovniciama i Odjeljenju za računovodstvene poslove.

XIV.

(Vodenje evidencije)

(1) Evidencija o svim podnesenim zahtjevima za povrat isplaćene naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad za svaku Poslovnicu, vodi se na posebnom obrascu.

(2) Evidencija o podnesenim zahtjevima mora se voditi na način da obezbijedi praćenje ukupnog broja svih podnesenih zahtjeva za period, kao i status svakog pojedinačnog zahtjeva (odobreno, osporeno, plaćeno, vraćeno na dopunu i sl.)

(3) Podaci o privremenoj spriječenosti za rad za svakog osiguranika evidentiraju se u aplikaciju HCFIS i posebnu aplikaciju za vođenje privremene spriječenosti za rad.

XV.

(Nadzor)

(1) Koordinatori i referenti u Poslovniciama zdravstvenog osiguranja odgovorni su za provođenje ovog Uputstva.

(2) Nadzor nad sprovođenjem ovog uputstva sprovodit će ovlašteno lice u Zavodu.

XVI.

(Obrasci)

Obrasci iz člana IV. tačke 2., 8. i 9. sastavni su dio ovog uputstva.

XVII.

(Prelazne i završne odredbe)

(1) Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

(2) Ovo uputstvo će biti objavljeno i na web stranici Zavoda (www.zzotk.ba).

DIREKTOR

Almira Hurić, dipl.ecc., v.r.

Broj: 01-37-2579/14

Tuzla, 16.12.2014. godine